یادداشت

هژمونی دلار

اخیرا آمار شاخص دلارزدایی چین (سهم هر ارز از کل تراکنش‌های بین‌المللی چین) و پیشی گرفتن سهم یوآن از دلار در این شاخص بسیار مورد توجه قرار گرفته است و برخی از آن با عنوان پایان هژمونی دلار یاد کردهند. در سنوات اخیر با خیر قدرت گرفتن بریکس و طرح ارز بریکس مسائل مشابهی مطرح شده است.

اما آیا این امر واقعا به معنای پایان هژمونی دلار و پیشی گرفتن یوآن از دلار و یورو است؟ بمنظر می‌رسد این نوع خبرها و نتیجه‌گیری‌ها کژتابی بسیاری دارند و حرف دقیقتی نیستند. ابتدای کار لازم است بین قدرت اقتصادی/ تجاری و قدرت در نظام مالی بین‌الملل تفکیک ایجاد شود. هرچند بدون قدرت اقتصادی و تولید بالا نمی‌توان در نظام مالیه بین‌الملل قدرتمند شد اما صرف رشد اقتصادی و افزایش سهم در کیک اقتصاد جهانی نیز به معنای افزایش سهم پول ملی در مالیه بین‌الملل (متناسب با رشد تولید) نیست.

برای پی بردن به هژمونی یک ارز باید دید چه معیارهای دقیق‌تری وجود دارد. معیار جامع برای جهان‌روایی ارزها، شاخص استفاده بین‌المللی از ارز (Index of international currency usage) است. این شاخص به زبان ساده بیان می‌کند که چقدر از آن ارز در ذخایر، معاملات ارزی، بدهی‌های بین‌المللی و سیستم بانکی جهانی استفاده می‌شود. حال با این معیار نگاهی به سه اقتصاد برتر دنیا یعنی آمریکا، اتحادیه اروپا و چین خواهیم پرداخت که سه ارز مهم در اقتصاد جهانی هستند.

طبق این شاخص، دلار آمریکا با وجود کاهش سهم خود در ذخایر خارجی بانک‌های مرکزی بعد از پیدایش یورو و افزایش سهم اقتصاد چین در تولید و تجارت جهانی، همچنان با اختلاف بیشتاز است. برای ایالات متحده آمریکا شاخص استفاده بین‌المللی از دلار بیش از ۶۰ درصد است که بسیار بالاتر از سهم اقتصادی (حدود ۲۵ درصد GDP جهانی) و سهم از تجارت جهانی (حدودا ۱۵ درصد) آمریکا است. در نتیجه دلار فراتر از وزن اقتصادی آمریکا، نقش مسلطی در اقتصاد جهانی دارد و ارز غالب دنیاست.

- سهم منطقه یورو از GDP جهانی حدود ۱۵ درصد و از تجارت حدود ۱۷ درصد است؛ اما شاخص استفاده بین‌المللی یورو حدود ۲۵ درصد است.
- سهم چین نیز از GDP جهانی حدود ۱۸ درصد و از تجارت جهانی حدود ۱۳ درصد است؛ ولی شاخص استفاده بین‌المللی یوآن زیر ۵ درصد است.

در نتیجه، با وجود قدرت اقتصادی و تجاری چین و به‌رغم افزایش دوبرابری سهم چین در ذخایر ارزی بین‌الملل در دو دهه اخیر، فقط ۲.۲ درصد از ذخایر ارزی دنیا به یوآن نگهداری می‌شود؛ حال آنکه همچنان ۸۰ درصد ذخایر ارزی دنیا به دلار و ۲۰ درصد به یورو اختصاص یافته است و یوآن هنوز نقش بسیار کوچکی در نظام مالی بین‌المللی دارد؛ به این معنی که «قدرت مالی جهانی چین» هنوز با «قدرت اقتصادی آن» همسطح نیست.

اما آیا از این شاخص می‌توان نتیجه گرفت که هژمونی دلار در خطر نیست؟ پاسخی که می‌توان داد، این است که شدت هژمونی دلار در ۲۵ سال اخیر کاهش یافته. اما همچنان ارز هژمون دنیا دلار است. با اینکه چین در این سال‌ها و بالاخص بعد از پیوستن به سازمان تجارت جهانی در سال ۲۰۰۳، سهم خود را از اقتصاد و تجارت جهانی به شدت افزایش داده است و اکنون بیشترین مازاد تجاری را با آمریکا دارد، همچنان در بعد تسلط مالی و یوآنیزه کردن اقتصاد دنیا بسیار عقب‌تر از آمریکاست. از طرفی همان‌طور که جنت یلن، وزیرخزانه‌داری وقت آمریکا نیز بیان کرده است، استفاده آمریکا از دلار به‌عنوان ابزار تحریم، مصداق تسلیح مالی (Financial Weaponization) است و هژمونی دلار را تهدید و انگیزه‌ها و نیروهای رقیب دلار را نیز تقویت می‌کند.

توضیحات و آمار فوق‌الذکر به‌خوبی نشان می‌دهد که نقش بین‌المللی ارز یک کشور الزاما با قدرت اقتصادی آن برابر نیست و عوامل دیگری که در ادامه ذکر می‌شوند در هژمونی یک ارز جهان‌روا نقش مهمی دارند:

اعتماد جهانی به نظام مالی و سیاسی کشور مرجع ارز؛
ثبات سیاسی و ریسک ژئوپلیتیک بسیار پایین؛
عمق بازارهای مالی؛
ثبات نرخ ارز و تورم پایین؛
آزادی جابه‌جایی سرمایه؛
اعتماد جهانی به شفافیت مالی و حاکمیت قانون.

به‌نظر می‌رسد چین برای رقابت با آمریکا در حوزه تسلط بر مالیه بین‌الملل با تک‌تک موارد فوق چالش جدی داشته باشد.

امیرمحمد گلوانی
پژوهشگر دکترای اقتصاد پولی-بین‌الملل
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا بررسی می کند

زعفران؛ فرصت نوظهور اقتصادی البرز

زعفران، این طلای سرخ و گران‌بهای ایرانی، از دیرباز نه‌تنها یکی از شاخص‌ترین محصولات کشاورزی کشور، بلکه نمادی از فرهنگ، هنر و اصالت ایرانی در عرصه جهانی بوده است. امروز نیز در کنار خاستگاه سنتی آن در خراسان بزرگ، استان‌هایی چون البرز به تدریج به این جریان پیوسته‌اند تا از ظرفیت اقتصادی و انتقال زایی این محصول کم‌آب‌بر بهره‌مند شوند.

حرکت تدریجی البرز به سوی کشت اقتصادی زعفران

در سال‌های اخیر، به‌ویژه از حدود دهه ۱۳۹۰ به بعد، استقبال کشاورزان البرزی از کشت زعفران افزایش یافته است. هرچند این محصول هنوز جایگاه صدمدی در سبد کشاورزی استان ندارد، اما گسترش تدریجی آن، نشانه‌ای از تغییر نگاه کشاورزان به سوی کشت‌های اقتصادی و متناوم در برابر کم‌آبی است.

بر اساس آمارهای منتشرشده در سال‌های نزدیک به ۱۳۹۹ و به گفته محمد تاج‌الدینی، معاون وقت بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی البرز، در آن زمان حدود ۴۳ هکتار از اراضی استان زیر کشت زعفران قرار داشت که از این میزان، ۳۳ هکتار بارور و ۱۰ هکتار در سن رشد بودند. متوسط عملکرد مزارع حدود ۲.۱ کیلوگرم در هر هکتار و مجموع تولید سالانه حدود ۱۶۰ کیلوگرم زعفران خشک برآورد می‌شد.

به گفته تاج‌الدینی، بیشترین سطح زیر کشت زعفران در استان مربوط به شهرستان نظرآباد بود که بیش از نیمی از اراضی زعفران البرز را شامل می‌شد. شهرستان‌های ساوجبلاغ، اشتهارد، طالقان و فردیس نیز در مقیاس محدودتری، وارد چرخه تولید شده بودند. در مجموع، حدود ۱۵۰ بهره‌بردار در استان فعالیت داشتند که بیشتر آن‌ها زمین‌هایی خرد و کمتر از یک هکتار داشتند.

در سال ۱۴۰۰، از ۴۳ هکتار از اراضی نظرآباد زعفران برداشت و ۲۰۰ کیلوگرم محصول خشک تولید شد. به گفته زینالی، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان نظرآباد، رشد ۳۵ درصدی کاشت زعفران نسبت به سال قبل نشان‌دهنده افزایش استقبال کشاورزان است. وی افزود که میانگین عملکرد زعفران در نظرآباد بین ۷ تا ۸ کیلوگرم در هر هکتار بود که بیشتر از میانگین کشوری و نشان‌دهنده کیفیت بالای محصول است. این برداشت همچنین زمینه ایجاد ۱۰ هزار نفر روز اشتغال سالانه را فراهم کرده است.

مزیت‌های اقتصادی و محدودیت‌های ساختاری

کشت زعفران به دلیل نیاز آبی پایین و سود نسبی بالا در مقایسه با محصولات سنتی مانند گندم یا جو، گزینه‌ای اقتصادی برای کشاورزان البرزی محسوب می‌شود. با این حال، کارشناسان معتقدند برای تبدیل این محصول به یکی از محورهای توسعه کشاورزی استان، نیاز به حمایت‌های ساختاری و زنجیره‌ای وجود دارد؛ از جمله تأمین بیاز مرغوب، آموزش فنی، تسهیلات مالی، فرآوری محلی و بازاریابی هدفمند.

در حال حاضر بیشتر زعفران تولیدی البرز به صورت سنتی و در بازار داخلی عرضه می‌شود و هنوز سهمی از صادرات مستقیم ندارد. بر اساس داده‌های وزارت جهاد کشاورزی، زمانی که میانگین تولید هر بهره‌بردار کمتر از یک کیلوگرم در سال باشد، صادرات اقتصادی نخواهد بود. از این‌رو تمرکز سیاست‌گذاران در البرز، در گام نخست، بر افزایش بهره‌وری و ارتقای کیفیت تولید است تا در مراحل بعدی، استان بتواند در زنجیره فرآوری و بسته‌بندی نیز نقش بگیرد.

ظرفیت‌های آینده و جایگاه برند زعفران البرز

از منظر اقتصادی، زعفران برای استان البرز نه فقط یک محصول کشاورزی بلکه ابزاری برای تنوع‌بخشی به اقتصاد روستایی و کاهش فشار منابع آبی است. با توجه به موقعیت اقلیمی، خاک حاصلخیز و دسترسی نزدیک به بازار تهران، این استان می‌تواند در آینده به یکی از پایگاه‌های تولید زعفران با کیفیت در کشور تبدیل شود. کارشناسان بخش کشاورزی بر این باورند که توسعه کشت زعفران در البرز باید با برنامه‌ریزی دقیق در سه محور دنبال شود:

۱. توسعه دانش و آموزش کشاورزان در زمینه کشت، نگهداری و فرآوری.
۲. ایجاد شبکه‌های تعاونی و بازاریابی محلی برای افزایش قدرت چانه‌زنی تولیدکنندگان خرد.
۳. برندسازی منطقه‌ای و پیوند با گردشگری کشاورزی، با الگوگیری از تجربه موفق خراسان رضوی و استان‌های اسپانیا در بازاریابی جهانی زعفران.

ثبت برند و هویت زعفران ایرانی

در سطح کلان، مرکز ملکیت معنوی ثبت اسناد کشور اخیراً اعلام کرده است که پروژه ثبت برند ملی و بین‌المللی زعفران ایران در مراحل پایانی است و به‌زودی «علامت تأییدی اصالت زعفران ایرانی» صادر خواهد شد. این اقدام می‌تواند نه‌تنها از قاچاق و تقلب در بازار جهانی جلوگیری کند، بلکه جایگاه ایران را به‌عنوان خاستگاه تاریخی زعفران تثبیت نماید.

از سوی دیگر، کارشناسان فرهنگی و گردشگری نیز بر این باورند که زعفران فراتر از یک کالای صادراتی، یک نماد فرهنگی و گردشگری است. توسعه «گردشگری زعفران» و برگزاری جشنواره‌های فصلی در استان‌هایی مانند خراسان رضوی یا حتی البرز، می‌تواند ارزش افزوده بالایی برای جوامع محلی ایجاد کند.

تجربه سال‌های اخیر نشان می‌دهد که هرچند سهم البرز در تولید زعفران کشور هنوز اندک است، اما مسیر رشد آن منطقی و رو به توسعه است. توجه به زنجیره ارزش، حمایت از بهره‌برداران خرد، سرمایه‌گذاری در آموزش و بسته‌بندی و هم‌افزایی با طرح‌های ملی برندسازی، می‌تواند در آینده نه‌چندان دور البرز را به یکی از قطب‌های نوظهور طلای سرخ ایران بدل کند.

—— محصولی که ریشه در خاک کم‌آب دارد اما می‌تواند بار اقتصادی و فرهنگی پرمایه‌ای برای آینده کشاورزی کشور به همراه آورد.

رئیس اتحادیه مواد خام پروتئینی کرج خبر داد

هشدار درباره تعطیلی واحدهای مرغداری به دلیل کمبود نهاده‌های دامی

رئیس اتحادیه مواد خام پروتئینی کرج با اشاره به چالش‌های پیش‌روی تولید و توزیع، از احتمال تعطیلی واحدهای مرغداری در صورت تداوم کمبود نهاده‌های دامی خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی نصیری رئیس اتحادیه مواد خام پروتئینی کلان شهر کرج با بیان اینکه ۸۰ درصد نیازهای پروتئینی این استان از استان‌های همجوار تأمین می‌شود، گفت: «خشکسالی و کمبود نهاده‌های دامی، تأثیر بسزایی در افزایش قیمت گوشت داشته است.»

وی با هشدار درباره پیامدهای کمبود نهاده‌ها افزود: «اگر نتوانیم این کمبود را به‌موقع پیش‌بینی و مدیریت کنیم، در آینده‌ای نزدیک با تعطیلی واحدهای صنفی روبرو خواهیم شد.» نصیری به مشکل ناترازی انرژی در فصول گرم نیز اشاره و خاطرنشان کرد: «در تابستان امسال، بسیاری از واحدهای مرغداری به‌دلیل عدم تأمین سوخت کافی، از چرخه تولید خارج شدند.»

انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری

رئیس این اتحادیه در ادامه، قیمت‌گذاری دستوری مرغ را انتباه خواند و گفت: «ثابت ماندن قیمت مرغ در شرایطی که هزینه‌های واحدهای خردهفروشی چند برابر شده، بستر تخلف را فراهم می‌کند. از مسئولان درخواست داریم آنالیز قیمت را به‌صورت روزانه انجام دهند.»

عملکرد اتحادیه در بحران‌ها

نصیری با قدردانی از تلاش‌های اعضای صنف در دوران جنگ ۱۲ روزه، تصریح کرد: «در آن ایام که مصرف تقریباً دو برابر شده بود، با وجود مشکلاتی مانند کمبود سوخت و افزایش کرایه، با همت اصناف و رفتار جهادی همکاران، هیچ افزایش قیمتی اتفاق نیفتاد و حمل‌ونقل مواد پروتئینی به خوبی انجام شد.»

وی در پایان با اشاره به حمایت و همکاری و تعامل تنگاتنگ اتاق اصناف، دامپزشکی و تعزیرات حکومتی مرکز استان البرز، بر لزوم توجه جدی‌تر مسئولان به چالش‌های تولید در کشور تأکید کرد.

انسداد ۱۶۴ حلقه چاه غیرمجاز در شهرستان نظر آباد از ابتدای سال جاری

غلامرضا احمدی: مدیر امور منابع آب شهرستان نظرآباد اعلام کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون، در راستای صیانت از منابع آبی زیرزمینی و اجرای احکام قانونی، ۱۶۴ حلقه چاه غیرمجاز در سطح شهرستان انسداد یافته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای البرز، وی افزود: در همین مدت، ۳۱ مورد اضافه‌برداشت شناسایی و برخورد قانونی با آن‌ها صورت گرفته و ۶ مورد تقلیل متصویات نیز انجام شده است.

همچنین، ۶۱ حلقه چاه پلمب و ۱۴ دستگاه حفاری غیرمجاز توقیف شده‌اند.

احمدی تأکید کرد: این اقدامات در چارچوب طرح احیا و تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی و با همکاری دستگاه‌های قضایی و انتظامی انجام شده و نقش مؤثری در جلوگیری از هدررفت آب و حفاظت از سفره‌های آب زیرزمینی داشته است.

او در پایان گفت: امور منابع آب نظرآباد به صورت مستمر بر وضعیت چاه‌ها و برداشت‌های غیرمجاز نظارت دارد و با هرگونه تخلف در این زمینه برخورد قانونی خواهد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۳۸۰-۵۷۰-۳۳۱-۴۶۰-۱۴ هیات اول دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم صفری دهقان نیری فرزند علی بشماره شناسنامه ۱۵ صادره از نیر در یک قطعه زمینی با بنای احداثی به مساحت ۱۶۹.۰۲ متر مربع از پلاک ۱۵۸ فرعی از ۱۳۶۱ اصلی واقع در محمد شهر ولد آباد بلوار سردار سلیمانی -همایون ویلا-خ شهیدان امیری-بن بست گلها پلاک ۴۷ خریداری از مالک رسمی آقای/خانم عبدالغفار غفاری شهیر محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۲-۳۴۱۶۱
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۰۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۸/۲۱

عباس صیوری
رئیس ثبت اسناد و املاک

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۳۶۷۵-۵۷۰-۳۳۱-۴۶۰-۱۴ هیات اول دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم ابوالفضل حیدرخانی فرزند مرتضی بشماره شناسنامه ۵۱۹۸ صادره از دریک قطعه زمین با بنای به مساحت ۴۹.۴۰ متر مربع از پلاک ۳۳۳۸ فرعی از ۹ اصلی واقع در مامدشت خیابان مهران جنب تالار بیوند سابق پلاک ۱۳۵ خریداری از مالک رسمی آقای/خانم بهرام میوشی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۲-۳۴۹۱۵
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۰۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۸/۲۱

عباس صیوری
رئیس ثبت اسناد و املاک

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۳۷۳۵-۵۷۰-۳۳۱-۴۶۰-۱۴ هیات اول دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم وحید لطفی مهیاری فرزند مهدی بشماره شناسنامه ۱۵۴-۱ صادره از تهران درسه دانگ مشاع از شش دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۵-۲.۱۸ متر مربع از پلاک ۲۳-۲ فرعی از ۹ اصلی واقع در مردآباد خیابان سردارآباد انتهای خ پنجم شمالی جنب خیابان زهکش خریداری از مالک رسمی آقای/خانم قدرت اله ایلیات محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۲-۳۵۲۴۹
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۰۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۸/۲۱
توضیحات:
مساحت ۵-۳.۱۸ می باشد.

عباس صیوری
رئیس ثبت اسناد و املاک